

O AECT Miño reivindica ante a Xunta e a CCDR-N que os territorios do miño afectados polo peche da fronteira teñan prioridade para recibir fondos europeos do ‘POCTEP’ e do ‘Next Generation’

O AECT Rio Miño reclamou hoxe á Xunta de Galicia e á CCDR-N de Portugal que os concellos do territorio do Miño afectados polo peche da fronteira con Portugal “teñan prioridade” á hora de recibir fondos europeos. O agrupamento insiste en que o prexuízo económico que está a sufrir a zonadebe terse en conta na distribución dos fondos que agorase están a xestionar: os do ‘Next Generation’ e os do próximo cadro comunitario, do programa POCTEP 2021-2027, no que tanto Xunta como CCDR-N teñen capacidade de xestión.

A entidade afirma que o goberno galego ten capacidade de xestión para asignar partidas “concretas e específicas” ás zonas que sufrieron o ‘efecto fronteira’ sumado ao da COVID

O AECT Rio Miño fixo esta reclamación hoxe nun foro convocado polo goberno galego e a Comisión de Coordinación e Desenvolvimento da Region Norte de Portugal (CCDR-N) –o seu equivalente luso- na que participaron os tres agrupamentos

europeos de cooperación territorial (AECT) existentes en Galicia, o AECT Galiza-Norte de Portugal que xestionan as dúas entidades (Xunta e CCDR-N), e os propios da fronteira, o AECT Verín Chaves e AECT Rio Miño. No encontro estiveron presentes tanto os directivos dos AECT como o vicepresidente Alfonso Rueda e o director xeral de Relacións Exteriores e coa UE Jesús Gamallocunha única temática na mesa: o actual peche de fronteiras e o horizonte dos fondos europeos.

O vicepresidente do AECT Rio Miño e deputado de Cooperación Transfronteriza, Uxío Benítez, fixo fincapé unha vez más na idea de que os concellos da fronteira teñen que ser compensados polo impacto económico 'extra' que está a supoñer o peche dos pasos sobre sumado ao que acumulan empresas,

traballadorxs e autónomxs pola COVID . Lembrou que no estudo elaborado pola Universidade de Vigo e dirixido polo profesor Xavier Cobas apúntase que hai un ‘efecto fronteira’ que se estima no 12% no comercio e no 19% na hostelería a maiores do xa creado pola pandemia noutros territorios. “Ese ‘efecto fronteira’ foi creado por decisións políticas, e agora que hai uns fondos económicos europeos, ten que terse en conta para que eses territorios que sufrieron doblemente teñan partidas específicas para poder revitalizar e recuperar a súa economía”, afirmou Benítez, engadindo que esa é unha petición que o AECT levará a diferentes foros e que se presentou ante a Xunta porque está en debate como vai ser a xestión do POCTEP 2021-2027 do cal a Xunta e a CCDN-R teñen capacidade de xestión.

Insiste en que os fondos deben destinarse a proxectos en concellos transfronteirizos e non aos que nin lindan coa raia

O matiz importante, subliñou Benítez, é que os esforzos económicos “se centren aínda máis no territorio de fronteira” e non en territorios tan extensos como os que veñen sendo habituais para eses programas, que agora chegan a toda Galiza e a case todo Portugal menos Lisboa. “Eses fondos teñen que usarse para compensar os territorios que sufrieron o prexuízo económico de non poder relacionarse cos do lado por haber unha fronteira. Sempre houbo un prexuízo económico histórico, por iso naceron os fondos transfronteirizos: foron creados para os territorios que durante centos de anos tiveron unha fronteira que impidiu a relación e desenvolverse economicamente como se non fosen da ‘raia’. Durante moitos anos eses fondos empregáronse para moitos proxectos que non tiñan que ver coa fronteira, pero creemos que esta volta ao peche de fronteiras

pola COVID debe facer volver á orixe, á concepción deses fondos: a atender prioritariamente a fronteira", insistiu o deputado.

Dende o AECT Río Miño estanse a desenvolver outras iniciativas pola problemática do peche da fronteira con Portugal. A última é a creación dun rexistro de persoas afectadas para reclamar posibles indemnizacións polos rodeos derivados de que haxa só un paso 24 horas aberto na fronteira, o gasto de tempo extra, o gasto en combustible, a perda de clientes ou a imposibilidade de cruzar no control.

O AECT Río Minho habilita un rexistro de persoas afectadas polo peche da fronteira con Portugal para reclamar indemnizacións

O AECT Río Minho ten operativo dende hoxe o **rexistro de persoas afectadas polo peche da fronteira** co fin de proceder á tramitación de posibles indemnizacións. Nas primeiras horas dende a súa posta, sen aínda difusión oficial, o rexistro xa recibiu máis dunha ducia de reclamacións, que se prevé aumenten considerablemente nos vindeiros días.

O obxecto deste rexistro é coñecer a casuística de cada unha

das persoas afectadas e poñerlle nome e apelidos a unha situación que está a prexudicar a un elevado número de persoas que están a perder tempo e diñeiro diariamente ao non ter todos os pasos da fronteira abertos.

O formulario pode cubrise online na web *smartminho.eu* cos datos sobre o tipo de prexuízo sufrido: perdas de tempo, aumento de custes de viaxe ou redución de clientela da outra marxe

“Sabemos que hai moitas persoas afectadas e ata o de agora dirixíanse aos seus concellos, as administracións más próximas, para queixarse e saber como actuar. Con esta iniciativa do AECT queremos centralizar as reclamacións nunha ‘oficina de afectadas’ conxunta e traballar co fin de tramitar posibles indemnizacións, xa que entendemos que o territorio do Miño debe ser compensado economicamente pola decisión dos estados de pechar a fronteira e non deixar más que un paso. Hai un grande impacto que iso está a ter na economía”, explicou o deputado de Cooperación Transfronteiriza e vicedirector do AECT Uxío Benítez.

No formulario online (tamén hai a opción de cubrir un PDF) as persoas interesadas deben deixar os seus datos persoais, aclarar se son particulares, empresas ou autónomos, o sector no que traballan (servizos, industria ou comercio), o número de viaxes que debe realizar entre ambos lados da fronteira, o número de quilómetros que percorren habitualmente coa fronteira aberta e coa fronteira pechada. Tamén se solicitan datos sobre os perxuízos padecidos: percorrer máis distancia e gastar máis tempo no traxecto entre a residencia e o lugar de traballo, aumento do custo do desprazamento, redución de clientes da outra marxe ou impedimento de atravesar a fronteira.

Nas primeiras horas de funcionamento xa se

rexistraron máis dunha ducia de reclamacións

Todos estes prexuízos que xa foron constatados polo estudo socioeconómico elaborado polo profesor Xavier Cobas da Universidade de Vigo, no que se puña de manifesto o dano que o peche da fronteira engade á situación da pandemia na economía miñota. As perdidas de facturación cifráronse en máis de 92 millóns de euros só nos sectores de hostalería e comercio a consecuencia do primeiro confinamento e o peche da fronteira entre Pontevedra e Portugal na primeira vaga da pandemia, entre o 17 de marzo e o 30 de xuño do pasado ano. “Para este novo peche de fronteiras -lembrou Benítez- prevese que ‘Efecto Fronteira’ sexa maior, xa que hai máis actividade económica aberta”.

Benítez lembrou que o AECT presentará alegacións ao programa operativo POCTEP 2021-2027 que está en fase de exposición pública para que se garanta que os fondos se destinen ás zonas de raia e se creen partidas específicas para a zona do Miño. Tamén se prevé aprobar unha moción sobre este tema nos 26 concellos para reivindicar ante todas as institucións tanto a apertura inmediata dos pasos como as compensacións económicas polo peche.

O territorio do miño reclama

na ponte da amizade a apertura da fronteira con Portugal e compensación polo dano económico

Cunha pancarta xigante co lema ‘Open the border’ o territorio do miño reclama na ponte da amizade a apertura da fronteira con Portugal no medio da ponte da Amizade entre Tomiño e Vila Nova de Cerveira. Así decidiron hoxe alcaldes e alcaldesas do territorio do Miño (de 26 concellos) chamar a atención sobre o dano económico que está a sufrir o territorio miñoto, tanto empresas como persoas traballadoras dunha e outra banda, polo peche da fronteira con Portugal.

Alcaldes e alcaldesas galegas e portuguesas protestaron de novo hoxe –por separado ao impedir a GNR e a Garda Civil un acto simbólico conxunto– para criticar o maltrato de Madrid e Lisboa

Na protesta de hoxe participaron alcaldes e alcaldesas e outros representantes dos concellos dunha e outra banda do río: A Guarda, O Rosal, Tomiño, Tui, Salceda de Caselas, Salvaterra, As Neves, Arbo, Caminha, Vila Nova de Cerveira, Valença, Paredes de Coura, Monçao e Melgaço. Nesta ocasión non foi posible desenvolver o acto simbólico de maneira conxunta por impedimento expreso da GNR e da Guarda Civil, que non autorizaron á comitiva galega e á portuguesa a xuntarse no medio da Ponte da Amizade: cada parte escenificou a queixa do seu lado. “Esta ponte chámase da Amizade, moi simbólico, pero agora esa amizade está rota non por vontade dos seus veciños e

veciñas, senón das autoridades”, criticaron os municipios.

O AECT Río Miño insiste en que “o mal xa está feito” e pide que os fondos europeos do POCTEP “non se deturpen” e se destinen aos concellos da fronteira directa

O vicedirector do AECT Río Miño, Uxío Benítez, destacou que se trata dun berro de axuda tanto ás autoridades galegas, estatais como europeas para abrir todos os pasos da fronteira, e tamén para que se inxecten axudas económicas que palíen o dano feito na economía da zona pola decisión dos estados español e portugués. “O mal xa está feito ábranse agora os pasos ou dentro dun mes. Non nos fixeron caso nas nosas reivindicacións e agora queremos que nos teña en conta e se nos compense polas perdidas”, afirmou o nacionalista.

Estudo de impacto e medidas compensatorias

Segundo o estudio de impacto elaborado pola Universidade de Vigo para o AECT Rio Miño, as persoas traballadoras están a gastar unha media de 200 e 300 euros mensuais en combustible nos rodeos para pasar polo único paso aberto 24 horas (Tui-Valença). Tamén segundo o estudio mencionado, a hostalería da zona do Miño está a perder un 19% de facturación polo ‘efecto fronteira’ a maiores do que perdería pola pandemia calquera negocio noutra ubicación, igual que o comercio ten un 12% máis de perdidas por estar na ribeira do Miño.

Os fondos transfronteirizos teñen que compensar aos territorios de fronteira, non poden ser para todo, e tense que facer efectivo na orientación dos vindeiros fondos

É de salientar ademais, que nestes momentos está aberto o debate da orientación dos fondos transfronteirizos do Programa Operativo de Cooperación Transfronteiriza España Portugal POCTEP 2021-2027, polo que o que cómpre **compensar ao territorio polo prexuizo económico de decisións políticas dos Estados**. É necesario habilitar fondos específicos para territorios directamente de fronteira nos que o perxuizo económico desta pandemia está sendo maior, e garantir que ditos fondos se destinen ás zonas de raia fronteiriza e non se deturpen.

A negativa de poñer controis en todos os pasos entre ambos países para facer efectivo o control sanitario obriga ás persoas traballadoras , máis de 6.000 que se moven na raia do Miño, a utilizar un punto que funciona como funil que é a ponte internacional de Tui-Valenza, e persoas con salarios que nesta zona non son moi altos ven incrementados os seus gastos e o tempo dedicado ao desprazamento, co que implica na conciliación.

Creación dun formulario de rexistro de persoas afectadas

Resulta lamentable esta situación porque o erro de non abrir

todos os pasos, cos seus correspondentes controis sanitarios, xa se cometeu o ano pasado durante o anterior peche de fronteiras. No AECT RIO MIÑO estamos convencidos de que é unha cuestión puramente efectista, porque a xente que ten que pasar segue a pasar igual. O que hai que facer é habilitar controis nas cinco pontes internacionais e manter estas abertas.

Dende o AECT anunciouse a creación dun rexistro de persoas afectadas polo peche da fronteira que se xestionará a través do formulario creado para esta acción e de todos os concellos implicados co fin de proceder á tramitación de posibles indemnizacións.

Así mesmo, presentarase unha moción tipo nos 26 concellos para reivindicar ante todas as institucións tanto a apertura inmediata dos pasos como as compensacións económicas polo peche.

Video resumo da protesta simbólica na ponte da amazidade entre Tomiño e Vila Nova de Cerveira

---

O primeiro confinamento e o peche da fronteira con Portugal provocou unha perda

de facturación de más de 92 millóns de euros en comercio e hostalería no Miño

A principal conclusión do estudo do impacto socioeconómico encargado polo AECT Rio Miño ao doutor en Economía da Universidade de Vigo, Xavier Covas, é que o primeiro confinamento e o peche da fronteira entre Pontevedra e Portugal na primeira vaga da pandemia, entre o 17 de marzo e o 30 de xuño de 2020, provocou unha perda de facturación de más de 92 millóns de euros nos 26 concellos do territorio transfronterizo do Miño. Covas tamén destacou que o perxuízo económico do actual peche será aínda moito maior.

Xunto ao vicedirector e deputado de Cooperación Transfronteriza, Covas presentou hoxe o estudo do impacto socioeconómico aos alcaldes e alcaldesas que conforman o Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial Río Miño (AECT Miño), que levan revindicando dende hai un mes que se abran todos os pasos fronteirizos con Portugal polo daño que produce na economía. O traballo da UVigo confirmou as teses e para criticar o que consideran unha decisión inxusta para as persoas traballadoras e a economía do territorio miñoto e inútil para o control da pandemia.

Un estudio do impacto socioeconómico do AECT Rio Miño realizado polo profesor Xavier Covas na UVigo reflexa que o efecto fronteira engadiu un perxuízo sobre o da COVID dun 12% e dun 19% respectivamente

O estudo do impacto socioeconómico dá varios datos demoledores

sobre o sufrimento da economía nas dúas beiras do Miño, cun impacto na perda de facturación só no comercio e a hostalería (os sectores más afectados) de 92 millóns de euros –equivalente a 23 millóns de euros de Valón Engadido Bruto–, segundo os datos oficiais facilitados polos gobernos centrais. Tamén se detectaron valores importantes de impacto no transporte e no sector inmobiliario, así como no ámbito fabril.

Segundo destacou o profesor Covas, todos estes ámbitos sufrieron, ademais da baixada de facturación pola pandemia, o efecto fronteira aumentando a perda de facturación nun 12% no comercio en un 19% en hostalería e restauración a engadir á caída de ingresos de calquera outro negocio noutra ubicación, simplemente polo feito de que as persoas consumidoras non podían acceder dende o outro lado da ‘raia’.

Outra das cifras que se puxo sobre a mesa o estudo do impacto socioeconómico foi o número de horas de traballo perdidas pola espera no paso de Tui-Valença. Atendendo a un tempo medio de agarda de 15 minutos na ida e outros 15 na volta (cifra moi conservadora por detectarse largas colas de horas diariamente), e sabendo que no primeiro peche pasaron polo control 356.000 persoas, a economía da zona perdeu 180.000 horas efectivas. A estas, non estando contabilizadas, habería que sumar o tempo que as persoas traballadoras perderon tamén nos rodeos de centros de quilómetros por non estar habilitados controis en todas as pontes.

O vicedirector do AECT Río Miño, esixe unha compensación económica ao territorio miñoto “porque o mal xa está feito” e anuncia a creación dun rexistro de persoas afectadas para as

reclamacións.

O peche de fronteira, explicou Covas, afectou segundo os seus cálculos, a unas 25.000 persoas en toda a eurorexión de Galiza-Norte de Portugal e a 10.000 dentro dos distritos de Pontevedra-Viana do Castelo, ben por ser persoas que viven e traballan en ambos dous lados da fronteira, porque viven nun lado e trababallan na outra marxe, ou porque non tendo relación coa zona as empresas operan en todo o territorio e obrigan ao desprazamento.

En canto á repercusión do último peche de fronteiras instaurado dende principios de ano, Covas quixo ser tallante e subliñou que afectará de maneira moito más negativa á economía, posto que no primeiro confinamento a actividade económica estaba prácticamente parada mentres que agora hai un maior índice de actividade. Así mesmo, o profesor subliñou que o actual peche dos pasos “é *redundante e inútil*” porque as persoas que van pasar a fronteira son as mesmas, só as autorizadas.

Rexistru para indemnizacións

Subliñou que como primeira medida o AECT presentará alegacións ao programa operativo POCTEP 2021-2027 que está en fase de exposición pública e que, pese a ter como obxecto inxectar fondos nas fronteiras, “está deturpando os seus obxectivos destinando fondos a zonas non fronteirizas”. Solicitou, pois, que se garanta que os fondos se destinen ás zonas de raia e se creen partidas específicas para a zona do Miño.

Por outra parte, anunciou a creación dun rexistro de persoas afectadas polo peche da fronteira que se xestionará a través

do AECT e de todos os concellos implicados nunha oficina conxunta co fin de proceder á tramitación de posibles indemnizacións. *"Queremos poñerlle cara a esta situación, facer un cómputo, porque as persoas traballadoras transfronteirizas están a perder entre 200 e 300 euros só en combustible polos desprazamentos ao non ter todos os pasos da fronteira abertos"*, explicou.

Así mesmo, presentarase unha moción nos 26 concellos para ter o refrendo democrático e reivindicar ante todas as institucións tanto a apertura inmediata dos pasos como as compensacións económicas polo peche.

Para exemplificar o problema da fronteira, Benítez fixo a comparación do peche dos pasos con Portugal cun un posible peche da ponte de Rande para a economía galega. *"O que estamos a vivir no Miño é como se para controlar a pandemia entre Pontevedra e Vigo pecharan a ponte de Rande e mandan a todas as persoas e mercadorías por Ponte Sampaio cun único control. Os que poden pasar, pasarán igual, pero sufrindo colas, rodeos e perdidas de tempo"*, destacou.

Finalmente, o deputado e vicedirector do AECT lembrou que, á fin de facilitar o control de persoas transfronteirizas, é urxente a creación dunha tarxeta cidadá transfronteiriza para que nos controis haxa axilidade e non sexa preciso a comprobación de todos os papeis da documentación.

O AECT elevará á Comisión Europea a situación de desamparo das persoas traballadoras transfronterizas do Miño polo peche da fronteira

Segundo explica o vicedirector do AECT Rio Miño, unha das decisións da reunión dos 26 alcaldes e alcaldesas foi elevar á Comisión Europea a situación de desamparo das persoas traballadoras transfronterizas e das empresas, xa que a do Miño é a fronteira máis dinámica de toda Europa e un peche como o existente “*non se dá noutros territorios*”. “*Imos remitir un comunicado e pedir auxilio para que interceda ante os estados*”, enfatizou.

Xestionarase unha nova reunión urgente co goberno portugués por unha “*fronteira aberta xa na súa totalidade e con horario pleno*”

“*Fronteira aberta xa na súa totalidade e con horario pleno*” é a reivindicación na que as alcaldesas e alcaldes do territorio miñoto insistiron hoxe convocados polo AECT Rio Miño e pola que decidiron endurecer as súas accións: continuarán dando pasos pola vía institucional ante a Unión Europea e o ministro de Administración Interna de Portugal, pero tamén organizarán novas accións simbólicas de mobilización social para chamar a atención dun territorio que se sinte afogado e tamén “*ninguneado*” polos gobernos de Madrid e Lisboa.

Tamén se manterán novos contactos co ministro de Administración Interna de Portugal, Eduardo Cabrita, a quen se lle instará a revocar a situación actual nunha reunión convocada de urxencia, xa que ata o de agora o país veciño foi o que amosou as maiores reticencias á apertura de novos pasos autorizados na ‘raia’.

Nos vindeiros días haberá máis accións simbólicas de protesta “*intentando conter o ánimo exaltado*” de empresas e persoal

Esas medidas institucionais terán acompañamento tamén en novas accións simbólicas de protesta e mobilización social. “*Os ánimos das empresas, transportistas e persoas traballadoras transfronteirizas están moi exaltados, e dende o AECT estaremos mediando ante medidas más drásticas e contendo o malestar, pero amosaremos con claridade que a este territorio do Miño non se lle pode ningunear porque iso só produce más cabreo e indignación entre a cidadanía*”, subliñou o nacionalista.

“*Hai más de 6.000 traballadores afectados que teñen un custe en tempo e diñeiro para acceder aos seus postos*”

O AECT reclamará compensacións económicas para as persoas traballadoras transfronteirizas que están afectadas polo peche. “*Non só hai custes de combustible, senón tamén de tempo. Hai persoas que saen unha hora antes para ir ao seu traballo e, ao estar dúas horas no paso da fronteira, chegan tarde e deben recuperar esas horas perdidas quedando ao rematar a xornada nos seus postos... Iso ten un custe non só*

económico senón tamén anímico. E xa que non se pode compensar polos problemas psicolóxicos, alomenos polos económicos", insistiu.

O vicedirector subliñou que hai unha profunda indignación e incomprendición nos alcaldes e alcaldesas do territorio miñoto “ante esta decisión dos estados que non escoitan ao territorio e non escoitan a problemática que existe na fronteira más dinámica e más poboada e más relacións sociais entre España e Portugal e unha das más dinámicas de Europa. Non entenden esta realidade e non fixeron caso ás nosas reivindicacións de abrir os pasos cos controis sanitarios necesarios. Hai más de 6.000 traballadores afectados que teñen un custe en tempo e diñeiro para acceder aos seus postos”, insistiu.

Finalmente, Benítez fixo fincapé no ofrecemento de colaboración dos concellos dunha e outra ribeira para a loxística da reapertura dos pasos. Reclamou tamén unha maior coordinación entre os estados e entre estes e os municipios afectados, criticando que moitos alcaldes e alcaldesas se enteraron das últimas modificacións dos pasos pola publicación do boletín portugués en lugar de por unha comunicación oficial directa.

“Fronteira aberta xa na súa totalidade e con horario pleno”.

“Queremos a apertura de todos os pasos 24 horas cos controis sanitarios necesarios e só para as persoas que están autorizadas, traballadoras, transportistas... Non queremos que pase ningúén máis das persoas que deben”, insistiu.

Audio – O AECT elevará á Comisión Europea a situación de desamparo das persoas traballadoras transfronterizas do Miño

polo peche da fronteira

Outras novas relacionadas:

- O AECT Miño considera “insuficientes” as medidas de apertura da fronteira con Portugal e incrementará as protestas
- Os concellos miñotos, coa máxima expectativa ante a posibilidade de apertura de máis pasos na fronteira con Portugal
- “Abran a fronteira, poñan controis en todos os pasos e deixen pasar ás persoas traballadoras”
- Os concellos da Raia instan a Madrid e Lisboa e á Xunta á “reapertura urxente”de todos os pasos da fronteira para persoas traballadoras nun comunicado oficial

---

O AECT Miño considera “insuficientes” as medidas de apertura da fronteira con Portugal e incrementará as

protestas

Os 26 municipios pontevedreses e portugueses do Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial AECT Río Miño veñen de convocar para este luns unha nova reunión con carácter urxente para analizar o que clasifican de “*total e persistente descoñecemento*” dos gobiernos centrais de Madrid e Lisboa sobre a realidade do territorio miñoto, o de maior circulación de toda a fronteira ibérica. A intención do encontro, segundo apunta o vicedirector Uxío Benítez, é avanzar con novas accións de protesta en prol da defensa dos intereses das traballadoras e dos traballadores transfronteirizos e de transportes de mercadorías, así como das moitas empresas afectadas “*polo calvario diario de afunilamento no paso de Tui-Valença*”.

Este encontro entre os alcaldes e alcaldesas do AECT Río Miño xorde tras publicación do despacho polo Ministerio da Administración Interna do Goberno de Portugal que mantén a Ponte Internacional de Tui-Valença como o único punto de paso autorizado durante 24 horas, coa novidade da apertura parcial da ponte Arbo-Melgaço, tres horas no período da mañá e tres horas no período da tarde, ampliando ese mesmo horario parcial en Salvaterra-Monção.

As e os mandatarios de ambas as marxes do río Miño asumen de maneira unánime as dificultades froito da pandemia Covid-19 e a necesidade dunha actuación eficaz para o seu combate. Sen embargo, subliñan que a apertura da fronteira, de todos os pasos “*en nada contradí o obxectivo de salvaguardar a saúde pública*”.

“*Este cambio nos pasos autorizados polo despacho é ‘lanzar area aos ollos’ dos alcaldes e alcaldesas e das súas poboacións, pois non satisfai en absoluto as pretensións anteriormente expostas, alén de manter o calvário de afunilamento de tránsito en Valença-Tui e de reiterar a*

indisponibilidade do Goberno de soportar os custos demais puntos de paso autorizados controlados, querendo traspor para os traballadores grande parte desa carga", subliña Benítez, que engade que só se pretende facilitar o tránsito ás persoas autorizadas.

O vicedirector da AECT anuncia unha reunión urgente dos concellos miñotos para o vindeiro luns na que se decidirán novas medidas de presión

Benítez destacou que non hai razón obxectivas para non abrir todos os pasos "*senón só razóns cicateiras que toman gobernos dende a lonxanía e sen coñecemento*", polo que pediu un "*esforzo superior*" a Madrid e a Lisboa tanto en comprensión da realidade da fronteira miñota como á hora de dotar de medios os controis dos puntos de pasaxe autorizada.

Neste sentido, lembrou que a ponte de Tomiño-Vila Nova de Cerveira -que polo de agora permanecerá pechada tralos últimos cambios- é a 5ª con máis movemento de vehículos das 64 de toda a raia entre España e Portugal. Citou que nas inmediacións deste viaduto sitúase o parque empresarial de Cerveira, con 4.300 persoas traballadoras das que máis dun milleiro son galegas. "*Hai unha relación comercial umbilical entre unha e outra beira. Tui-Valenca está a 16 quilómetros e A Guarda a 27 quilómetros. O paso a través da ponte da Amizade recurtaría as distancias acumuladas que todo o persoal laboral ten que percorrer de maneira obligada*", subliñou.

Non abrir todos os pasos é un castigo para exercer a súa actividade laboral aos milleiros de traballadores e traballadoras.

"Non abrir todos os pasos é un castigo para exercer a súa actividade laboral aos milleiros de traballadores e traballadoras que son considerados esenciais para a dinámica económica de ambos países", insistiu o nacionalista, que destacou que a situación está a crear unha *"enorme preocupación e inquietude tanto nos alcaldes, alcaldesas e presidentes de cámara como nos empresarios da zona e no transporte de mercadorías"*.

Apuntou que tras coñecerse a decisión do Ministerio da Administración Interna de Portugal, os municipios da fronteira xa recibiron un importante número de emails de traballadoras e traballadores transfronterizos e de empresarios de grandes empresas *"para compartir o relatorio da súa situación, desgastado e aflitivo a nivel persoal, económico e profesional por ter que percorrer decenas de quilómetros de rodeos"*.

"Unha vez máis, as poboacións da raia miñota están a ser tratadas como o 'parente pobre' polos Gobernos de Portugal e España", finalizou Benítez.

Audio – O AECT Miño considera “insuficientes” as medidas de apertura da fronteira:

O AECT Río Miño crea o mapa COVIDMiño interactivo para informar de maneira conxunta da evolución da Covid-19 nos concellos transfronteirizos

O AECT Río Miño crea o mapa COVIDMiño interactivo para informar de maneira conxunta da evolución da Covid-19 nos concellos transfronteirizos

---

Os concellos miñotos, coa máxima expectativa ante a posibilidade de apertura de máis pasos na fronteira con Portugal

O Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial AECT Rio Miño manifestou hoxe que os concellos miñotos manteñen a “máxima expectativa” ante a posibilidade de apertura de máis pasos na fronteira con Portugal, unha medida que poderá ser concretada nos vindeiros días e que o ministro de Administración Interna de Portugal Eduardo Cabrita deixou aberta nunhas declaracóns públicas.

O vicedirector do AECT explicou que os presidentes de cámara

portugueses mantiveron contactos informais co goberno central portugués, o máis ríxido á hora de manter o peche da raia, e salientou que “*a pesar de non recibir información oficial, satisfacen as declaracíons dadas por Eduardo Cabrita, que deixou en aberto a posibilidade de alterar horarios nas fronteiras terrestres ou o número de postos de paso obligatoria*”.

O vicedirector do AECT acolleu con satisfacción a disponibilidade do ministro portugués de Administración Interna de modificar horarios e número de controis.

“Os concellos miñotos de Pontevedra e do Alto Minho agardan con moita expectativa que, nos próximos días, sexa anunciado o reverso total da medida actualmente en vigor relativamente ao peche das fronteiras, de forma que sirva aos reais e necesarios intereses das traballadoras e dos traballadores transfronterizos, así como dos transportes de mercadorías”, subliñou.

É preciso a apertura de máis pasos e que se habiliten controis de maneira continua (24h) posto que, segundo subliñou, os horarios das empresas e do persoal laboral dunha e doutra beira do río son moi variados. Lembrou que o actual paso de Salvaterra, só aberto dúas horas pola mañá e dúas pola tarde, non supón ningún beneficio para traballadoras e traballadores, xa que ao traballar en quendas vense igualmente obrigados a cruzar o río a través do único paso autorizado de Tui por non coincidir os horarios.

O vicedirector do AECT tamén subliñou a necesidade de “reverter totalmente” o actual peche da raia e considerar os horarios de empresas á hora de establecer franxas autorizadas

Benítez amosou a súa confianza en que a parte do goberno portugués reconsiderase a situación, e lembrou que na parte española, oficialmente, o delegado do Goberno manifestou a súa disposición a abrir os pasos necesarios, mais sempre mediante un acordo diplomático cos mandatarios lusos. *“Agardemos que o erro non se siga a manter”*, subliñou.

A fronteira entre Pontevedra e o Alto Minho portugués ten 70 quilómetros, sendo o 5% dos 1.200 quilómetros de toda a raia ibérica, sen embargo asume o 50% de todo o tránsito de vehículos entre España e Portugal polas seis pontes sobre o Miño. Hai contabilizados arredor de 6.000 traballadores transfronteirizos que deben cruzar a fronteira diariamente.

O pasado xoves, alcaldes e alcaldesas da raia protestaron polo actual peche de fronteiras e lanzaron un SOS. Aseguraron que se está a castigar aos traballadores e traballadoras transfronteirizos ao manter só un único paso aberto (o da ponte internacional de Tui), gastando cartos en combustible e tempo dando rodeos de ducias de quilómetros para acudir aos seus postos laborais, porque os gobernos centrais non poñen más controis (guardas portugueses e garda civil) nos demais postos da fronteira.

“Abran a fronteira, poñan controis en todos os pasos e deixen pasar ás persoas traballadoras”

Alcaldesas, alcaldes e presidentes de cámara do territorio transfronterizo do río Miño concentráronse hoxe na ponte vella de Tui para protestar polo peche da fronteira con Portugal e reclamar que se abran todos os pasos existentes, sempre cos controis sanitarios necesarios, para facilitar a circulación das e dos traballadores transfronterizos.

Coas letras de SOS manifestaron a súa indignación e cualificaron de “escándalo” que tras o acontecido na primeira vaga da pandemia se volva cometer o mesmo erro de habilitar un só paso “castigando” ao persoal laboral –o único que pode cruzar a raia- a dar rodeos quilométricos.

Alcaldesas e alcaldes da raia concentráronse na ponte vella de Tui para criticar que os gobernos de Madrid e Lisboa “cometan outra vez o mesmo erro” da primeira vaga da pandemia.

O vicedirector do AECT Rio Miño, Uxío Benítez, explicou que a reivindicación de rexedores “é *unha reivindicación xusta, e por iso estamos aquí mobilizados e nos seguiremos a mobilizar o que faga falta para que entendan que esta é unha fronteira que afecta a moita xente*”, polo que pediu aos gobernos

centrais que fagan o mesmo que fixeron na primeira vaga da pandemia, cando despois de tres mobilizacíons de alcaldesas e alcaldes nas pontes do Miño se abriron todos os pasos na ‘raia’. “*Esperemos que non teñamos que facer outras tres mobilizacíons, e que con este chamamento público que facemos a Madrid e Lisboa poidan entender o que pasa nesta fronteira e abrir o resto dos pasos fronteirizos*”, insistiu.

Para o conxunto de mandatarios dese territorio “é un auténtico escándalo” que despois do acontecido se volva a cometer exactamente o mesmo erro, que é deixar un único paso fronteirizo nunha fronteira que -aínda que só é o 5 % dos 1.200 quilómetros de fronteira entre España e Portugal (70)-, representa o 50 % dos vehículos que pasan.

“*Esta é unha fronteira dinámica, na que hai moitas relacións laborais, económicas, empresariais. Hai moita mobilidade porque hai esa vida e esa economía que flúe a través da fronteira.... Pois toman a decisión de deixar un só paso en Tui Valença na ponte nova*”, apuntou Benítez con insistencia.

Como consecuencia práctica, destacou o nacionalista, as persoas cidadás traballadoras transfronteirizas deben percorrer distancias quilométricas e dar rodeos “*para ir facer o único que agora se pode ir facer, que é ir aos postos de traballo*”. “Tal como está a situación económica agora mesmo, que os estados decidan por non poñer gardas, por economizar ese gas, trasladar ese gasto ás e aos traballadores parécenos un escándalo”, finalizou.

Pola súa parte, o director do AECT e presidente de Vila Nova de Cerveira, Fernando Nogueira, pediu aos gobernos centrais que “*deixen de castigar aos traballadores*”, insistindo en que os agrupamentos e filas de vehículos en quilómetros de espera “poder eventualmente potenciar os contaxios”.

O alcalde de Tui, Enrique Cabaleiro, apelou tamén á sensibilidade estatal para mudar de xeito radical a súa política de peche de fronteiras, que non atende á realidade do territorio miñoto, segundo o seu punto de vista, “*por ver os problemas desde a centralidade sen ser conscientes das peculiaridades de cada territorio*”.

O presidente de Valença, Manuel Lopes, destacou, así mesmo, que o peche das fronteiras foi nada más que unha medida “simbólica”, xa que agora pasan pola fronteira exactamente o mesmo número de persoas de aquelas que xa pasaban antes: traballadores debidamente acreditados e o transporte de mercadorías. “*Estes acaban por facer milleiros de quilómetros*

de máis a fin de mes e gastan o soldo nos depósitos de gasolina. Case non compensa vir traballar a ambos lados. Ao final o rendemento queda no combustible e nas horas de traslado. O peche dos pasos é unha medida que se está a probar errada”, dixo.

O Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial Rio Miño comprende 400.000 habitantes de 26 municipios, 16 galegos do sur da provincia de Pontevedra e 10 da rexión do Alto Minho no norte de Portugal, tendo contabilizados uns 6.000 traballadores e traballadoras transfronteirizos. Na protesta de hoxe (aprobada por unanimidade en asamblea o pasado luns) participaron os mandatarios con dispoñibilidade e non confinados: seis presidentes de cámara portugueses e outros nove alcaldes e alcaldesas da parte pontevedresa.

Prohibido o paso na fronteira incluso para a protesta simbólica

Unha demostración do peche férreo da fronteira entre ambas partes produciuse no inicio da protesta. O acto comezou ás 10 da mañá cando as e os rexedores de ambas partes saíron camiñando dos respectivos extremos da ponte vella sobre o Miño coa intención de reunirse simbolicamente no medio da infraestrutura para representar a necesidade de unión de ambas partes da fronteira.

Non obstante, o encontro non foi posible. As forzas do orde impediron a escenificación e, a pesares de que se explicou que se trataba dun acto simbólico, obligaron a manter unha separación duns 20 metros entre os mandatarios galegos e os portugueses facendo imposible a fotografía conxunta.

Finalmente, para salvar o pequeno treito que os separaba, os representantes portugueses volveron cara territorio luso, colleron os seus coches, pasaron oficialmente polo control de fronteira na ponte da autopista (a un quilómetro), cruzaron a Galicia e seguiron cara ao extremo da ponte vella en Tui. Unha vez alí, todas as alcaldesas, alcaldes e presidentes dun lado e outro do Miño realizaron a fotografía conxunta para reclamar a unión do territorio.

Salvaterra e As Neves coñecen os Tesouros Humanos Vivos do Miño

A rapazada dos concellos de Salvaterra e as Neves aprenderon hoxe como se desenvolve a pesca tradicional da lamprea e achegáronse á práctica da transhumancia, dúas mostras de traballois artesanais que aínda sobreviven nos concellos da raia. Escoitaron a importancia de conservar o idioma, nalgúns casos en risco de desaparecer como a variedade dialectal do 'goianés' e coñeceron particularidades musicais como as treboadas. Todos eles Tesouros Humanos Vivos do Miño.

Da man de Polo Correio do Vento, o alumnado de ambos os dous colexios coñeceu dun xeito lúdico e divertido estes aspectos do noso patrimonio inmaterial. Uns contacontos que están a percorrer diferentes centros educativos dentro da iniciativa 'Tesoros Humanos Vivos' da Deputación, a través do departamento de Cooperación Transfronteiriza de Uxío Benítez.

Os nenos e nenas do colexio Infante Felipe e o CEIP Marquesa Pazo da Mercé asistiron hoxe aos contacontos da Deputación dos Salvaterra e As Neves coñecen os 'Tesoros Humanos Vivos' do Miño

As historias de Enrique Mauricio chegan ao alumnado cargadas de ritmo coa música en directo do ukeleñe de Antón Ké. A continuación o ilustrador Carlos Taboada anima á rapazada a participar elaborando os seus propios debuxos e ilustracións que pasarán a decorar o centro educativo.

O obxectivo da actividade – que se desenvolveu, como non podía ser doutro xeito, respectando as medidas sanitarias impostas polo coronavirus- é poñer en valor as biografías homenaxeadas dentro do proxecto de recuperación da memoria galego-portuguesa e afondar na idea do río Miño como unión de cultura, cunha proposta na que os nenos e nenas interaccionan co conto e co debuxo.

Escoitaron da man de Polo Corre o Vento que son as pesqueiras, as variedades dialectais da raia ou as músicas e os traballos tradicionais

A iniciativa, que xa pasou polos colexios Manuel Sieiro de Crecente, o Colexio Padres Somascos da Guarda e o CPI Manuel

Suárez Marquier de O Rosal rematará este primeiro ciclo de actuacións nos centros educativos de Tomiño e Tui. Trátase dunha actividade enmarcada no proxecto Tesouros Humanos Vivos do proxecto SmartMinho que desenvolve a Deputación de Pontevedra co cofinanciamento do 75 % do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional que busca documentar o noso patrimonio inmaterial e a súa posta en valor, así como a súa transmisión ás novas xeracións evitando así a súa desaparición.

Os concellos da Raia instan a Madrid e Lisboa e á Xunta á “reapertura urgente”de todos os pasos da fronteira para persoas traballadoras nun comunicado oficial

O AECT Rio Miño e os alcaldes e alcaldesas portugueses e da provincia de Pontevedra aprobaron onte nunha reunión extraordinaria convocada polo peche da fronteira de Portugal un comunicado que trasladarán aos Gobernos centrais de Madrid e Lisboa e á Xunta de Galicia para reclamar a reapertura urgente de todos os pasos para as persoas traballadoras cos controis necesarios.

No encontro participaron os alcaldes e alcaldesas do Agrupamento máis próximos á raia (Cerveira, Arcos de Valdevez, Caminha, Melgaço, Monção, Ponte da Barca, Valença, A Guarda, O Rosal, Tomiño, Tui, Salceda, Salvaterra, As Neves, Arbo, A Cañiza, e Ponteareas). Todos eles asinaron o documento e, segundo explica vicedirector do AECT e tamén deputado de Cooperación Transfronteiriza Uxío Benítez, manifestaron a súa vontade de colaborar cos estados no que fose necesario mais advertiron que “se non se nos comprende, se non se nos atende como pasou a última vez en xuño, cando ao final se conseguiu abrir o resto dos pasos, emprenderemos mobilizacións porque entendemos que é algo xusto”.

Fala de “desgaste físico e psicolóxico” para o persoal laboral transfronteirizo e de alto impacto no profesional e económico

Benítez explica que a indignación é xeralizada e o consenso é absoluto para reivindicar a apertura de máis pasos transfronteirizos para as persoas traballadoras. “(Madrid e Lisboa) Teñen que entender a importancia da fronteira do Miño e visibilizar que o que está creando deixar un só pasona ponte Tui-Valença é un funil, creando filas quilométricas e trasladando o custe á cidadanía, gastando combustible e tempo nunha situación económica tan complexa”, insistiu o nacionalista.

Benítez afirma que as e os traballadores transfronteirizos, arredor duns 6.000 segundo os cálculos do AECT, viven unha situación “de desgaste físico e psicolóxico debido ás filas interminables e aos rodeos, cun impacto no día a día persoal e profesional, non tendo o mesmo rendimento produtivo”.

O 44% do tráfico de toda a fronteira no primeiro confinamento

No comunicado que se trasladará oficialmente aos gobernos centrais e á Xunta, sublíñase que durante o periodo do primeiro confinamento pola pandemia, a ponte internacional de Tui-Valença-a única aberta no territorio miñoto- concentrrou preto do 44% do total da mobilidade entre España e Portugal, motivo que fixo que ámbolos dous estados recoñeceran a situación e, finalmente, reabriran as pontes de Tomiño-Cerveira, Salvaterra-Monçao e Arbo-Melgaço. “Neste segundo momento de peche de fronteiras é completamente incomprensible non ter esta realidade en conta -insiste Benítez- e volver caer no erro inicial”.

Insisten os concellos en que segundo os datos do Observatorio Transfronterizo España-Portugal de 2019 (antes da COVID), dos 60 pasos existentes entre ambos países, os de Tui-Valença, Tomiño –Cerveira e Salvaterra-Monçao estaban xa entre os cinco con maior fluxo de tráfico transfronteirizo, sumando más do 55% do total entre Portugal e España, mesmo non habendo datos oficiais sobre a ponte internacional de Arbo.

O vicedirector do AECT Uxío Benítez tende a man aos estados para colaborar máis e advirte de mobilizacións para conseguir “o xusto”

O texto asinado polos concellos destaca tamén que os horarios

de apertura parcial estipulados para Salvaterra e Monçao tampouco son útiles para o persoal laboral de ámbolos lados da fronteira, xa que traballan en turnos diferenciados, polo que se apela aos gobernos a habilitar en todos os pasos horarios verdadeiramente axeitados ás súas necesidades.

Finalmente, as alcaldesas e os alcaldes volven reivindicar aos gobernos español, portugués e galego a creación da tarxeta cidadá transfronteiriza para estas rexións de fronteira, así como a implementación dunha Intervención Territorial Integrada (ITI) para que o territorio do Miño sexa compensado con fondos europeos “por este segundo e duro golpe socioeconómico”.